

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 146/2022-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného JUDr. Lubomírom Müllerom, euroadvokátom, Symfonická 1496/9, Praha, proti postupu Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 24C/180/2013 takto

rozhodol:

1. Postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 24C/180/2013 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Bratislava I **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. 24C/180/2013 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **150 eur**, ktoré **je mu povinný** zaplatiť Okresný súd Bratislava I do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Bratislava I **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **410,92 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v civilnom spore. Okrem toho žiada okresnému súdu prikázať konať bez zbytočných prietáhov a finančné zadost'učinenie 150 eur.

II.

2. Žalobou z 10. septembra 2013 si s'ťažovateľ voči Slovenskej republike uplatnil nárok na náhradu škody za nezákonné väznenie v minulom režime. Okresný súd vyzval žalovanú na vyjadrenie, ktoré mu bolo doručené 13. februára 2014. Okresný súd následne vyzval s'ťažovateľa na vyjadrenie sa k vyjadreniu žalovanej, ktoré mu bolo doručené 5. mája 2014. Okresný súd 31. marca 2015 oznámil, že 10. apríla 2015 vyhlási rozsudok, no toto zmenil a 25. mája 2015 vyzval s'ťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku. Advokát s'ťažovateľa súdu oznámil, že konanie je oslobodené od súdnych poplatkov, a tak súd 17. decembra 2015 zaslal advokátovi s'ťažovateľa výzvu, aby neprihliadal na výzvu na zaplatenie súdneho poplatku. Dňa 28. júna 2016 súd rozsudkom žalobu s'ťažovateľa zamietol. Proti tomu podal s'ťažovateľ odvolanie, ktoré okresnému súdu doručil 18. augusta 2016. Odvolanie s'ťažovateľa bolo 12. októbra 2016 doručené žalovanej na vyjadrenie. Okresný súd 22. novembra 2016 predložil odvolanie krajskému súdu. Krajský súd uznesením z 10. decembra 2018 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu 14. januára 2019 vrátil na ďalšie konanie.

3. Okresný súd 18. februára 2019 vyzval strany na vyjadrenie a následne nariadil pojednávanie na 10. október 2019, na ktorom rozsudkom žalobe s'ťažovateľa vyhovel, žalovanú zaviazal zaplatiť mu žalobou uplatnených 40,05 eur s úrokom z omeškania od 27. mája 2013 do zaplatenia a priznal mu nárok na náhradu trov konania. Proti tomu podala žalovaná 25. novembra 2019 odvolanie, ktoré bolo po priebežne vykonaných úkonoch okresného súdu 5. júna 2020 predložené krajskému súdu. Krajský súd rozsudkom z 29. septembra 2021 rozsudok okresného súdu potvrdil a s'ťažovateľovi priznal náhradu trov odvolacieho konania. Krajský súd 21. októbra 2021 vrátil spis okresnému súdu. Okresný súd uznesením z 9. marca 2022 žalovaného zaviazal zaplatiť s'ťažovateľovi náhradu trov konania 452,66 eur, no proti tomu žalovaná podala s'ťažnosť, o ktorej zatiaľ nebolo rozhodnuté.

III.

4. S'ťažovateľ namieta dlhodobú nečinnosť okresného súdu, ktorá mu spôsobuje právnu neistotu. Dĺžku konania s'ťažovateľ považuje za neprimeranú tomu, že jeho spor bol jednoduchý a mal pre neho osobitý význam.

5. Okresný súd uviedol, že s'ťažnosť v rozsahu rozhodovania o výške náhrady trov konania považuje za nedôvodnú, keďže v tomto štádiu k prietahom v konaní nedošlo. Okresný súd konečné rozhodnutie ponechal na zváženie ústavného súdu, no požiadal s'ťažovateľovi nepriznať uplatnené finančné zadost'učinenie, ktoré s'ťažovateľ v ústavnej s'ťažnosti osobitne nezdôvodnil.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu.

K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

7. Čo sa týka zložitosti veci, treba uviesť, že nemožno identifikovať osobitú či už skutkovú alebo právnu zložitost' veci. Ide o bežný civilný spor pred všeobecnými súdmi. V správaní sťažovateľa neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by akokoľvek vplývali na dĺžku konania.

8. K predĺženiu konania prispel postup okresného súdu, ktorému bola žaloba doručená v septembri 2013 a ktorého úkony za dva roky smerovali len k doručovaniu vyjadrení s tým, že o žalobe bolo rozhodnuté na prvom pojednávaní až v júni 2016, teda takmer po troch rokoch od začatia konania. K následnému predĺženiu konania došlo v súvislosti s odvolacím konaním, ktorého výsledkom bolo zrušenie rozsudku okresného súdu s vrátením spisu v januári 2019. Hoci okresný súd o žalobe rozhodol znova v októbri 2019, k ďalšiemu predĺženiu konania došlo v dôsledku odvolania, o ktorom bolo rozhodnuté v septembri 2021 a stále nie je právoplatne rozhodnuté o výške náhrady trov konania. Viaceré obdobia nečinnosti okresného súdu boli rozhodujúcimi prvkami, ktoré prispeli k celkovej dĺžke skutkovo a právne jednoduchého konania, ktoré ani po viac ako deviatich rokoch od jeho začatia nie je právoplatne v celom rozsahu skončené, keďže nie je rozhodnuté o výške náhrady trov konania. Už táto skutočnosť je dôvodom na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu. Vzhľadom na to, že konanie na okresnom súde stále trvá, bolo okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy prikázané, aby konal bez zbytočných prietáhov.

9. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, správanie sťažovateľa a postup okresného súdu bolo sťažovateľovi podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané ním voči okresnému súdu uplatnené finančné zadosťučinenie 150 eur. I napriek tomu, že šlo o jednoduchú vec a že sťažovateľ neprispel svojím konaním k predĺženiu konania, bolo možné očakávať, aby obdobný spor bol rozhodnutý v podstatne kratšej dobe.

V.

10. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa odôvodňuje to, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením. Výška náhrady bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon v roku 2022 je 193,83 eur. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 2 x 193,83 eur), čo spolu s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 11,63 eur) predstavuje 410,92 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2022

Peter Straka
predseda senátu